

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
Фахового коледжу
Кременецької обласної
гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка
(протокол № 5 від 07.06.2023)
Голова Р.О. Дубровський

ПОГОДЖЕНО

Голова студентського
самоврядування фахового коледжу
(протокол № 2 від 26.06.2023)
 В. М. Камінська

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради
Кременецької обласної
гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка
(протокол № 11 від 26.06.2023)
Голова М. С. Курач

введено в дію наказом ректора
№ 60-Кв від 26.06.2023 р.
Ректор А. М. Ломакович

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ
ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (ДИСЦИПЛІН) ЗДОБУВАЧАМИ
ОСВІТИ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ КРЕМЕНЕЦЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ
ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів (дисциплін) здобувачами освіти дисциплін у Фаховому коледжі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII від 06.06.2019 р, Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка та визначає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів освіти Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (далі – Коледж) на вивчення вибіркових навчальних дисциплін, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою підготовки фахових молодших бакалаврів.

1.2. Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін для вільного вибору здобувачів освіти.

1.3. Для конкретизації планування та організації освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі навчального плану відповідної спеціальності та затвердженого переліку вибіркових дисциплін.

1.4. До переліку дисциплін робочого навчального плану входять нормативні дисципліни, що є обов'язковими для вивчення здобувачами даної спеціальності, та дисципліни вільного вибору, які студенти обирають самостійно (не менше 10 %).

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які пропонуються студентам цикловими комісіями Коледжу з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів фахової передвищої освіти, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.6. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін має становити не менше 10 % від загального обсягу кредитів ЄКТС освітньо-професійної програми (далі – ОПП).

1.7. Голови відповідних циклових комісій, що пропонують вибіркові дисципліни, забезпечують підготовку робочих програм навчальних дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

Необхідні передумови для вивчення запропонованого вибіркового освітнього компоненту обґрунтовуються та доводяться до відома здобувачів фахової передвищої освіти відповідними цикловими комісіями під час презентації освітнього компоненту.

1.8. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить не менше 3 кредитів.

1.9. Вибір здобувачем фахової передвищої освіти навчальних дисциплін

створює умови для досягнення таких цілей:

- поглибити загальні компетентності в межах обраної освітньо-професійної програми;
- поглибити спеціальні компетентності в межах обраної освітньо-професійної програми;
- розширити або поглибити результати навчання за загальними та/або спеціальними компетентностями з інших освітньо-професійних програм;
- здобути додаткову кваліфікацію із переліку, запропонованого закладом фахової перед вищої освіти.

1.10. Вивчення вибірових дисциплін починається з другого навчального року(третього семестру).

1.11. Перелік окремих дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

1.12. Вибіркові дисципліни можуть бути сформовані у блоки (групи дисциплін, які можуть бути пов'язані за змістом між собою та з обов'язковими дисциплінами професійної підготовки), вивчення яких може забезпечувати формування у здобувачів фахової передвищої освіти додаткової кваліфікації. У разі, якщо здобувач фахової передвищої освіти вибирає певний блок, то всі освітні компоненти, що входять до нього, стають обов'язковими для вивчення.

Всі наявні для вибору блоки дисциплін з переліком освітніх компонентів кожного блоку, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, видах навчальних занять, з розподілом навчального навантаження за семестрами, у яких їх вивчають, форми підсумкового контролю відображаються у навчальному плані підготовки фахового молодшого бакалавра за певною ОПП.

1.13. У разі поновлення, переведення, допуску до занять студента після завершення академічної відпустки перезарахування вибірових освітніх компонентів здійснюється за рахунок фактично вивчених дисциплін у попередньому періоді навчання.

1.14. Здобувачі фахової передвищої освіти, які планують у подальшому вступати до закладів вищої освіти, мають право вибрати навчальні дисципліни, що пропонуються для здобувачів вищої освіти, за погодженням із керівником закладу фахової передвищої освіти. Для вибору всіх інших дисциплін (наприклад, з іншої ОПП чи тих, що викладаються іншою цикловою комісією) отримання окремих погоджень не вимагається (крім випадків, коли вивчення дисципліни передбачає опанування певних результатів навчання, які є передумовами).

II. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових дисциплін, до 1 березня кожного навчального року подають до навчальної частини Коледжу список дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам, робочі програми навчальних дисциплін і короткі анотації цих дисциплін.

2.2. Циклова комісія організовує представлення освітніх компонентів за

вибором здобувачів фахової перед вищої освіти (у вільний від аудиторних занять час), а також розміщення матеріалів на сайті Коледжу.

2.3. Навчальна частина Коледжу до 1 квітня формує перелік вибіркового дисциплін та подає їх для затвердження педагогічною радою Коледжу.

2.4. Навчальна частина Коледжу спільно з цикловими комісіями до 1 травня ознайомлюють здобувачів із переліком вибіркового дисциплін та інформують студентів про особливості формування груп для їх вивчення.

2.5. Вибір дисциплін студентом здійснюється шляхом подачі письмової та / або електронної (на сайті Коледжу) заяви на ім'я заступника директора з навчально-виховної роботи до 15 травня поточного навчального року.

2.6. Письмова заява зберігається в навчальній частині Коледжу протягом усього терміну навчання здобувача.

2.7. Кількість здобувачів у групі / потоці для викладання дисциплін вільного вибору складає:

2.7.1. Для дисциплін із каталогу вибіркового освітніх компонентів – не менше 15 осіб; для проведення лабораторних занять з урахуванням особливостей вивчення окремих дисциплін та безпеки життєдіяльності – не менше 8 осіб.

2.7.2. Для дисциплін із блоків вибіркового освітніх компонентів – не менше 15 осіб (для спеціальностей 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) та 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) – не менше 8 осіб).

2.8. Здобувачеві може бути відмовлено в реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір, якщо кількість студентів, які обрали дисципліну, є меншою за встановлені в Коледжі мінімуми. У такому випадку навчальна частина Коледжу доводить до відома студентів, що дана дисципліна вивчатись не буде. Після цього здобувач упродовж тижня повинен обрати іншу дисципліну, на яку сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

2.9. Здобувач, який із поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірково дисциплінами, має право визначитись протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.10. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого педагогічною радою Коледжу переліку дисциплін. У такому випадку здобувач зобов'язаний повторно вивчити вибірково навчальну дисципліну в наступному навчальному періоді. При цьому студент може обрати для вивчення іншу вибірково дисципліну, яка пропонується у навчальному плані як альтернатива.

2.11. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження циклової комісії і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року.

2.12. Після остаточного формування і погодження академічних груп із вивчення вибіркового дисциплін інформація про вибірково дисципліни вноситься до індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти. З цього моменту вибірково дисципліна стає для студента обов'язковою.

2.13. Для реалізації права здобувачів фахової передвищої освіти на вибірково дисциплін навчальна частина Коледжу має забезпечити сприятливі умови в розкладах занять.

2.14. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану фахової передвищої освіти, незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір дисциплін, повинен відповідати вказаному в ОПП, за якою навчається здобувач.

III. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Зміни та / або доповнення до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його прийняття, та вводяться в дію наказом ректора Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

3.2. Відповідність за актуалізацію Положення та контроль за його виконанням несуть посадові особи Коледжу відповідно до їхніх функціональних обов'язків.